ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ

ชื่อผู้เขียน

นางเอื้ออิศรา หงส์หิรัญ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวคล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานคี ประธานกรรมการ ศาสตราจารย์ คร. มนัส สุวรรณ กรรมการ รองศาสตราจารย์ คร. ชูเกียรติ ลีสุวรรณ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง

- 1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการกว้านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
- 2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล ด้านการมองภาพลักษณ์ ด้านการได้รับข่าวสาร และด้านการได้รับประโยชน์ กับการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
 - 3. รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ
 - 4. ปัญหา อุปสรรค ความต้องการและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชน

การศึกษาครั้งนี้ ได้รวบรวมข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 32 ราย และรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้าครัวเรือนที่สุ่มในเขตเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน 164 ราย และนอกเขตเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน 227 ราย รวม 391 ราย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆ คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าได-สแควร์

ผลการศึกษาสามารถสรุปใด้ว่า

- 1.ลักษณะการใช้ประโยชน์ และการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบในปัจจุบัน มีการ ใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนของภาครัฐ ประชาชน และประชาสังคม สำหรับการจัดการ ส่วนใหญ่ เป็นการจัดการโดยหน่วยงานของรัฐ โดยประชาชนมีส่วนร่วมบ้างในเรื่องของการอนุรักษ์และการ พัฒนา
- 2.รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ ระหว่างประชากรเมืองกับประชากรชนบท มีความแตกต่างกัน
- 3.การเปรียบเทียบรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบ ระหว่างประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่า ประชากรเมืองมีลักษณะการมีส่วนร่วมใน การจัดการด้านการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ ในขณะที่ประชากรชนบทมีลักษณะการมีส่วนร่วม ในการจัดการด้านการดูแลรักษา
- 4.ในชุมชนแต่ละแห่งจะมีหน่วยงานองค์กรท้องถิ่นที่ทำหน้าที่ในการปกครองดูแลชุมชน และอยู่ใกล้ชิคกับคนในชุมชนมากที่สุด ซึ่งเป็นองค์กรที่จะสามารถกระตุ้นและผลักคันชุมชนให้เกิด การมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม
- 5.ประชาชนชาวเมืองพะเยา โดยส่วนใหญ่จะมีความรู้สึกต่อต้านและไม่ด้องการให้มีการ ดำเนินการใด ๆ ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นกับกว๊านพะเยา
- 6.ประชาชนในเขตอำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยา และพื้นที่โดยรอบในระดับน้อย
- 7. โดยภาพรวม ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน ทำให้รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการ กว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชนแตกต่างกัน โดยจำแนกได้ดังนี้
- 7.1 ลักษณะส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ค้านการศึกษา และฐานะทางเศรษฐกิจ มีผลต่อ รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการของประชาชน ในขณะที่ลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ ระยะเวลา ในการตั้งครัวเรือน และระยะห่างของครัวเรือน จากกว๊านที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อรูปแบบการมี ส่วนร่วมในการจัดการ
- 7.2 การมองภาพลักษณ์ของกว๊านพะเยาที่แตกต่างกัน เป็นปัจจัยทั้งที่มีผลและไม่มีผล ต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชน
- 7.3 การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมโทรมของกว๊านพะเยาที่แตกต่างกัน มีผลต่อรูป แบบการมีส่วนร่วมในการจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชน
- 7.4 การได้รับประโยชน์จากกว๊านพะเยาที่แตกต่างกัน มีผลต่อรูปแบบการมีส่วนร่วมใน การจัดการกว๊านพะเยาและพื้นที่โดยรอบของประชาชน

Independent Study Title People Participation in Managing Kwan Phayao and Its Vicinity

Author Auaisra Honghirun

M.A. Man and Environment Management

Examining Committee Assoc.Prof. Prayad Pandee Chairman

Prof. Dr. Manat Suwan Member

Assoc.Prof. Dr. Chukiat Leesuwan Member

Abstract

The objectives of this study were to study

- 1. People participation in managing Kwan Phayao and its vicinity.
- 2. The relationship between personal characteristics, looking at, receiving communications and getting benefit with the participation in managing Kwan Phayao and its vicinity.
 - 3. The format of people participation in managing Kwan Phayao and its vicinity.
 - 4. The problems and obstacles as well as needs and suggestions in people participation.

The study was launched in area of Phayao district. Data collection was done by interviewed 32 of the key informants, that is executive of the state, leadership of communities and leadership of NGO., and 391 of people in Phayao district were randomly sampled. Amount of them included 164 of the people in town and 227 of the people out town. Data collection was done by questionnaire and statistically analyzed and presented in frequency, percentage, mean, standard deviation and chi-square.

The results of this study indicated that:

- 1. Kwan Phayao and its vicinity have using by state, people and social civil. And have managed by state only, while the people have participated about concervation and developed.
- 2. The format of people participation in managing Kwan Phayao and its vicinity are different.
- 3. Compared the format of people participation in managing Kwan Phayao and its vicinity with people that personal characteristics are different, indicated that, the people in town was participation in managing about using and concervation, while the people out town was about to take care Kwan Phayao.
- 4. In the each of community have urban local authority to control by nearly so they can motivated community to participated in managed Kwan Phayao.
 - 5. A lot of people in Phayao have feeling against and not want to changing Kwan Phayao.
- 6. The people in Phayao district was low participation in managing Kwan Phayao and its vicinity.
- 7. On the total, the different of personal characteristics factor was participation in managing Kwan Phayao and its vicinity are different too. That factors are as follows:
- 7.1 The different of personal characteristics on education and status of economy was result to format of participation in managing Kwan Phayao and its vicinity, but age, long-standing of house and far away from Kwan Phayao no result that.
- 7.2 The different of looking at are factor of result to and some of them no result to format of participation in managing Kwan Phayao and its vicinity.
- 7.3 The different of receiving communications about the damage of Kwan Phayao was result to format of participation in managing Kwan Phayao and its vicinity.
- 7.4 The different of getting benefit was result to format of participation in managing Kwan Phayao and its vicinity.